

СВОБОДНА БЪЛГАРИЯ

ВѢСТНИКЪ НЕЗАВИСИМЪ ОТЪ ПАРТІИ.

„СВОБОДНА БЪЛГАРИЯ“

издѣва за сега единъ въ седмицата въ Събота, но щомъ са одобри съ 500 подписчика, ще са удвои величината ѝ.

Цѣната за въ България:

За 12 мѣсяци 4 рубли или 16 лева
За 6 „ 2 „ или 8 „
За 3 „ 1 „ или 4 „

За въ странство са прибавя на годината 4 лева, половина год. 2 лева, тритѣ мѣсяца 1 левъ.

За външни публикаци

са плаща на единъ редъ за първитѣ три пети 30 стотин., а за всѣки послѣдующи 20 стотин.

Писма и препорѣжки са испращатъ до администрацията на „Свободна България“ въ дома на редактора.

Неплатени писма са неприематъ.

Единъ брой 40 стотинки.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Телеграмми. — Политическо обзрѣніе. — Стихотвореніе: Защо? — Съ какво можемъ са похвали. — Двѣ прошенія г-ну министру юстиціи. — Дописки: предизвиканъ отговоръ. — Двѣ думи гъмъ Н. Д. въ Шуменъ. — По игнената. — Отъ редакцията. — Объявленія. — Подлистникъ: Патриотизмъ и патриотитѣ (край).

Телеграмми.

Лондонъ 18 Априль. Лордъ Дюферинъ, бждущиѣт Англичѣй посланикъ въ Цариградъ, пристигналъ въ Берлинъ, дѣто приказвалъ на дълго съ Князя Бизмарка.

Лондонъ 19 Апр. 5 час. утро. — Днесъ въ 4 часа 50 мин. Графъ Биконсфилдъ умрѣ.

Графъ Биконсфилдъ (Венеаминъ Дизраели) е роденъ въ 1805 година, слѣдователно той имаше 75 години.

Рагуза — Портата срѣдоточява много баталіони въ Прищина и Ипекъ, за да слѣдятъ Албанскія стюзъ и движеніята на Сърбія. Гърци агенти са опитватъ да бунтуватъ Албанцитѣ.

Цариградъ 19 Апр. Днесъ сичкиѣт посланици ще отидатъ при Асимъ паша. Графъ Хадсфелдъ ще му подаде колективната нота, чрезъ която съобщаватъ на Портата новата погранична линія начертана отъ посланицитѣ въ Цариградъ и която линія ще замѣства формално онѣзи на Берлинската конференція, и която трѣба да са счита, като най-върховното

рѣшеніе на Европа. Посланицитѣ настояватъ щото Портата да я приеме.

Букурещъ 20 Апр. Кралтъ и кралицата приели адресъ представенъ отъ Преосвѣщ. Панарета отъ страната на Българската колонія и чрезъ която честитатъ на Т. В. тѣхното прогласеніе въ Кралство; адресата припомня гостопріемството, което България намѣрвали винаги въ Румѣния и изразява сърдечна признателност за участието на Румѣнската войска въ българското освобождение. Министерската криза са продължава

Атина 20 Апр. Посланицитѣ рѣшихъ да подадѣтъ пакъ вчера нова една нота на Гръцкото правителство.

Съ предпазваніе привождаме и слѣдующата телеграмма изъ английскія в. „Стандаръ“.

Берлинъ 14 Апр. — Много революціонери този вечеръ Четвъртъкъ нападнаха съ оружје стражата, която пазяше тъмницата, дѣто бѣхъ затворени осъденитѣ убійци на Импер. Александра II. До 20 души отъ тѣхъ сѣ уловени, а 50 сполучили да избѣгнатъ. Тѣзи, които уловихъ, иматъ върху си бомби съ динамитъ. Колко отъ тѣхъ били хвърлени и какъвъ резултатъ има тѣхния взривъ — още не са знае положително и разпо са говори за тая нова катастрофа.

Политическо обзрѣніе.

Споредъ в. Русъ, убійцитѣ на рускій Царъ туря въпроса на редъ за взаимното дѣйствіе на държавитѣ да

преслѣдватъ хора, които исповѣдватъ политическото убійство и своеволіето на общественій строй.

Отъ сичко са вижда, че политическитѣ възрѣнія на разнитѣ държави и различнитѣ партіи са вече искаха печатно, отъ което са вижда че въпроса за взаимното дѣйствіе на държавитѣ е на реда си.

Двѣтѣ държави които сѣ забѣлѣзани отъ анархиститѣ това сѣ Русія и Германия. Други двѣ държави, които сѣ дали пристанище на анархиститѣ, това сѣ Англія и Швейцарія. Само тѣзи четири държави сѣ най-много заинтересувани съ въпроса. Въ Франция комунисти, както са вижда, като Рошфортъ и прч. заедно съ органиѣт сѣ отколѣ сѣ си изгубили важността и на тѣхъ сега гледатъ като на бастуни. Самото французско правителство са крайно осрами, по дѣлото на Гертмана; сѣщо сега по неволя то нѣкога трѣба да умнрява своитѣ крикуни, които не даватъ покой на анархиститѣ, като ги пестирватъ отъ границитѣ си на вѣнъ. Ето защо, макаръ и да памратъ добритѣ удобства да са сѣржатъ въ Парижъ, анархиститѣ ги избѣгватъ и са групируватъ въ Швейцарія и Англія.

Бисмаркъ най-вече поддържа предложението на Руското правителство. Германия, види са, че ще са рѣши или да въстрѣбова отъ Швейцарія да присъни мѣрки за да унищожи гнѣздото на анархиститѣ. Даже са говори, че ако Швейцарія са откажеше отъ да пестили това, то държавитѣ пзобщо, ще потребоватъ. Ето що пишатъ на Leipziger Tagblatt:

Желателно би било Бисмаркъ да са турн на чело на европейскитѣ държави срѣщу злоупотребиеніето на правото на убѣжището. Що са извърши презъ днитѣ въ Петербургъ и преди 10 год. въ Парижъ, доказва са, че революціонното нействовство е достигнало до развитіе, което грози на сичкій цивилизованъ миръ. Швейцарія е главното огнище на това отвратително умразно-движеніе.

Weimarer Zeitung, и Posener Tagblatt, говорятъ върху това още по-ясно: „Между европейскитѣ държави има трактатъ да са не даватъ политически престѣпници, но когато едно политическо лице има признаци на едно общо пристѣпление, то да са тълкува за неговото недоволіе било би безмисленно. Здравія смисълъ говори, че онзи е по-големий престѣпникъ който посѣбва на държавната глава. Такъвзи трѣба по-строга да са наказва.

Schlesische Zeitung. Престѣплението въ нравствена точка зрѣнія си остава пристѣпление, и този характеръ не може да отнеме политическата цѣль. Ще бжде важно дѣло на цивилизацията, дѣло достойно за Европейскій конгресъ, ако държавитѣ са съгласяха да сждѣтъ лицата, които организироваха посѣгнованіето на царетѣ въ другитѣ страни, тъй сжко когато са случва посѣгнованіето на царя на нея страна, въ която са открива престѣпника. Германія по това дѣло трѣба да пріемне инициативата. Правителството на Гладстона са распоредило да арестова редактора на немѣцко-соціалистическата газета Freiheit, Моста и да са закрие неговата типографія. Този не бивалъ до сега въ лѣтописитѣ на английската полиція случай ерѣщжалъ таково съчувствіе въ правителствениитѣ и оппозиционнитѣ и единство възраждане, което било направено сега. За това могатъ да са предсѣдватъ още много примѣри, но нашія тѣснѣй листъ не ни позволява.

Цетинье. „Въ сегашното време по сичката Черногорія е положенъ дълбокъ трауръ, който за службащитѣ е опредѣленъ отъ три мѣсеца. Премного сж опечалени тука, защото

Черногорцитѣ рускій Царь иначе не наричатъ освенъ „нашъ царь.“ Когато говори за свой Господарь, ще кажи и за рускій царь безъ когото, говори той — немаше да бжде кръсть съ три прѣста. Най-много е било безутѣшно опечаленъ Князя, Той ми говори: „Азъ знамъ, че тоя царь, ще бжде сжко благосклоненъ къмъ Чернагора; но лично азъ изгубихъ друга и покровителя, когото повече не ще да имамъ.“

Мжчно може да са опише онѣзи скърбъ и печаль, която сега и въ тѣзи тежки дни прикарватъ въ сегашното време унгарскитѣ славяне, особено Русинитѣ. Вѣстѣта за дяволското покушеніе на живота на Царя-Освободителя, вѣстѣ за неговата мъченическа смъртъ подвергнала синца ни въ дълбоко униніе и скърбно положеніе и прч.

Като наченемъ отъ органиитѣ на партіитѣ на независимитѣ Унгари, газетата Fugetlenseg органа на ерѣдната и долната партія, която са ползува отъ най-големъ симпатія, тя въ 72 брой, като извѣстѣва за извършеното злодѣйство, наченва съ тѣзи слова: „Царя умъртвили! на-конецъ сполучили! Истерзано, раскасано на части мжчущія царь вече лежи на стола, а душата му съ трепетъ чака приговоръ предъ лицето на вѣчния Сждія и прч. Дай Боже щото на 13 Марта 1881 за да бжде деня смъртни не само на Царя Александра II, но и на царството въобще!!! Неужели на такава дързка подлостъ на ничтожния 4 милиона народъ, ще премине безнаказанно? Неуже ли безъ страхъ и отговорностъ тѣзи хора могатъ да оскърбятъ въ лицето на Царя сичкій могущій рускій народъ?“ Кога ний на-

конецъ, ще получимъ възможность да хвърлимъ отъ себе си гнетущето иго и да накажемъ тѣзи святотатци? Ний сме Славяне, правимъ грамадно болшинство въ страната и ако да немаше поддръжка отъ къмъ Австрія, отколѣ щаше да погине сичкото Маджарство! . . .

Ний видѣхме че сичкитѣ славянски органи изявиха голѣмо състраданіе, горестъ и печаль къмъ наша Царь-Освободителъ; ний виждаме, че сега са съгласяватъ сичкитѣ правителства на великитѣ държави да са преслѣдватъ тѣзи мерски общества нихилисти.

Само единъ Работникъ съ своя кружокъ са намѣри, който, заедно съ унгарскитѣ газети да са радва за насилствената смъртъ. Само негова кружокъ въ това време, когато сичкитѣ оплакѣваха смъртта на Освободителя, само негова кружокъ са радваше и веселеше, на което обрѣна вниманіе наша печатъ, обрѣнаха вниманіе и нашитѣ признателни Българи. Както помнятъ читателитѣ на „Свобод. Българія.“ че отъ Варна 75 първи граждани и търговци въ едно време подадоха прошеніе на мѣстния прокуроръ и на министерскій съвѣтъ въ Софія да са накажи редактора на вѣст. „Работникъ“ да са накаже и дописника му. Министерството по това нищо не направи, да. и нищо нема направи, защото „Работникъ“ е органъ на Каравелова, защото Кжрджіевъ е извиканъ отъ него съ телеграмма да редактирува Работникъ, Вечерта Кжрджіевъ проси съ телеграмма Каравелова понеже бѣше членъ при варненскій окръженъ сждъ, получава

ПОДЛИСТНИКЪ. *)

ЗА ПАТРИОТИЗМА И ПАТРИОТЫТѢ.

ПОПУЛЯРНО СЛОВО

КЪМЪ НАРОДНЫТѢ УЧИТЕЛИ

ВЪ БЪЛГАРІЯ

Отъ единъ учитель-инвалидъ.

III.

Искате ли да видите, че и вѣрнитѣ сынове на Христовото царство — Израилтянѣ сж слѣдували едно време по Христова пѣть? Ето предъ васъ, братя учители, ето предъ васъ самиятъ бытописатель, кой-ко стои като необоримъ образецъ на патриотизма за сичкитѣ времена. За ради съотечественницитѣ си Мойсей са отрече отъ спокойствіето и удовольствіята, които имаше въ двореца на Фараона, дѣто бѣше въспитанъ и дѣто го толкозъ обичахъ: „И предпочете да страдѣ съ народа Божій, а не да

има кратковременно наслаждение на грѣха... Съ вѣра остави Египетъ, безъ да са убои отъ гнѣва царевъ“ (Евр. XI, 25, 27).

И на колѣо мѣста въ Св. Писаніе е изобразена истинската, чистата и света любовъ къмъ отечеството! Образецъ на трогателна привързанность къмъ отечественната земя ний намѣрваме и въ умилиелния плачъ, на който са предавахъ символѣ на на разорения Ерусалимъ, когато са намѣрвахъ покрай брѣговетѣ на вавилонскитѣ рѣки. Тѣ не можехъ да са удържатъ отъ сълзи, при напомнянето си за Сионъ. Напразно побѣдителитѣ каняли и молили плѣнитѣ си да имъ испѣйтъ една изъ сионскитѣ пѣсни: „Какъ да пѣйми, отговаряхъ, на чужда земя пѣсенъ господня? Ако та забравя, Ерусалиме, нека бжде забравена десницата ми! Да залѣпни езикътъ ми о небцето ми, ако та не поминѣ; ако не предпочтѣ Ерусалима отъ главното си веселіе!“ (Псал. 136, ст. 4—6). А ето още единъ изъ безбройнитѣ образцы на тѣзи света и висока любовъ виждамы въ лицето на одного изъ пророцитѣ. „Дълбоко е сърцето на челоуѣка“ (Ерем. 17, 9), но не достига ли до крайната негова дълбочина неистощимый изворъ на онѣзи светлы сълзи, които

изливалъ Еремія день и нощъ за избититѣ дѣщери на своя народъ (Ерем. 9, 1)? О, наистинж, дълбоко была насадена тѣзи любовъ, ако не е могла да я побѣди самата злоба и развращеніето на съотечественницитѣ му, — и той не са отрече да измѣри, да опита сичката дълбочина на бѣдѣтъ и неволитѣ, въ които паднало неговото отечество, и не оставилъ неоплаканъ ни одного отъ загинжилитѣ си съотечественници, ни една дыра отъ разорения Ерусалимъ!... (Виж. Плачъ Ереміевъ.)

IV.

До тукъ азъ са опитахъ предъ Васъ, братя и сътрудници, да докажъ по-силитѣ си, че любовта къмъ отечеството не само не е противъ Христовото ученіе, но може да са гледа за висока евангелска добродѣтель, олицетвореніе на която е самъ Христосъ, за туй въ нашето събесѣдованіе съ васъ, не ми са ще да са отдѣлжъ отъ Този величайшій патриотъ на свѣта, който не пролѣ капка кръвъ на земята, но за когото са излѣхъ и още са лѣжатъ порои кръви въ неговото свято име! — Казахъ го и пакъ повтарямъ за онѣзи, които би са намѣри-

*) Виж. бр. 5 отъ „Свободна Българія“.

уволнение и на другий денъ рано тръгва отъ Варна за Русчукъ, безъ да земе отпускъ отъ сѣда и председателя Кр. Мирскій, безъ да направи протоколъ за численіето на Кърджиева. Извѣстно е че Какавеловъ има органъ „Независимостъ“, който е съставенъ отъ кружокъ. „Работникъ“ е тоже такъвъ органъ на Каравелова, който го защитава и той съставлява кружокъ, въ този кружокъ влизатъ нѣколко служащи, влиза и Кръстю (Мирскій).

Имаме доста примѣри, че председателитѣ на по-много сѣдилища сж станали книжари да разпространяватъ органитѣ на двата кружка „Независимостъ“ и „Работникъ“ дописници и доносници и прикащници. Тѣ не са водятъ отъ убѣждение, ами яко покорнѣйши слуги вършатъ това, което имъ приказва министра Каравеловъ. Каравеловъ приказва на Кръстя да тѣгли редактора на „Св. България“ на сѣдъ и той, яко послушна слуга, прави това безпрѣкловно. Споредъ това Каравеловъ никога нема да са рѣши да накаже ни редактора на „Работникъ“ нито дописника, тъй сжко ако тѣ би направили и нещо по мерзеско отъ една страна но и Кръстю Мирскій отъ друга, ще го оправдае защото е отъ него кружокъ и Петко и Кръстю.

Има надъ насъ, и надъ Петка и Кръстя око, което безпристрастно, справедливо и милостиво гледа надъ Българитѣ, това око вижда отъ далечъ, отъ Сѣверъ; това е Русія, рускій народъ, руското правителство на което е обърнато вниманіето на цѣль българскій народъ. — нашитѣ освободители и нашитѣ благодѣтели; тѣ виждатъ сичко и разбиратъ. Тѣ ще отърватъ и отъ този смѣтъ и бут-

рактъ както ни отърваха отъ V-вѣковното робство. За Българитѣ е милостивъ Богъ и милостивъ великій рускій народъ и бѣлий рускій Царь.

Защо?

Ний имаме червени, имаме и бѣли,
Но пакъ това е нищо — бѣхмѣ чисти;
А знаете ли, Българи, че вече успѣли
Да са завѣдять между насъ и нихилисти.
Нима, Българію, захвана вече ти
Таквизъ неблагодарни синове да раждашъ?
Но знай, че семето ти вмѣсто да цвѣти
Съ тѣхъ синове въ пропасть гибелна про-
важдашъ.

Защо сте между насъ, вѣй пакостна отрода?
Защо ни тѣпчете, безбожни, областъта?
Защо запапвате очитѣ на народа?
Защо го гнусно срамите вѣй, предъ свѣта?
Защо ни клеветите вѣе предъ Европа,
Че ний сме подли и неблагодарни хора?
Защо „Работникъ“ смѣло зема тѣрнокопа
И гробница захваща да копае втора?

Защо на тѣзи сѣгърбъ злорадствувате вѣй,
Която обладава сичкитѣ славяни?
И този, що успѣ Баната да убѣй,
Вѣй го въздигате, безочливи тирани.

За туй ли, че ни Царя отъ яремъ избави
И съ драгоцѣнната войнишка крѣвь и
потъ

Кѣмъ лѣтя на животъ свободенъ ни управи?
Такъвъ ли нашта благодарностъ ражда
плодъ?

О, Българи, ний трѣба да-благоговѣемъ
Сега предъ Мченика, Царь-Освободитель,
А ний? о, срамъ! — ний чухме гнусностъ, а
нѣмеемъ,
Нѣмеемъ катъ четемъ „Работника-губитель“.
Нѣмеемъ! о, уви! не виждаме, че туй
Е на България за срамъ и унижение

И заради това Европа като ч
Тозъ часъ ще ни дарува съ
през
Николаевъ 29 Марта 1881 г.

А. Константиновъ.

СЪ КАКВО МОЖЕМЪ СА ПОХВАЛИ.

(Продълженіе отъ брой 11.)

По правосѣдіето наистина у насъ имаше недостатѣкъ въ хора, но не бѣше такъвъ голѣмъ тоя недостатѣкъ. Безспорно, че ний Българитѣ немаме потрѣбното число юристи но при голѣмата оскудностъ, пакъ числото на юриститѣ можѣше да възлѣзе на 20 души. Но има търговци и хора, които споредъ своята онитностъ и начитаностъ, не сж по-долу и отъ юристи, и такива можѣха да са събиратъ до 20. Ако да бѣше са вярдила системата на Лукіанова, не която трѣбаше да са умали числото на окръж. сѣдилища, то можѣше да са икономиса много отъ тѣхъ персонала на сѣдниците. Освенъ това увеличеніето на жалованіето злѣ по-дѣйствува и сѣкій е искалъ да стане сѣдія. Турція, безъ тѣзи многосложни сѣдилища, управляваше цѣла България толкова години. Но че въ сѣдилищата днеска, които тъй сжко струватъ на държавата, въ тѣхъ са вижда голѣма недоброевѣстностъ и неуваженіе кѣмъ законъ. Тукъ виждаме службанти, които, като са докопали до тѣзи тлѣсти мста и, като получаватъ по 4 и 7 франка, не харчатъ почти за нищо вънкашно, не харчатъ даже за себе си, като за книги, газети и прч., само събиратъ пари, като простит селачи. . . . И тъй въ кѣсо време

ли маловѣри между насъ, че нема другъ такъвъ разителенъ примѣръ на самоотверженіе като онзи, който ни дава Исусъ-Спасителъ. И кого ли на свѣта или, по-добрѣ кого ли Христіенина не побужда този примѣръ Неговъ, за да Му подражае, както учи и апостолтъ: Подражайте Христу! И да ли можемъ са нарече ний пріетели, ученици и послѣдователи Христовы, ако Го не послѣдовамы во сичко и ако не обичамы отечеството си, както Той обичалъ своето? О, нека бжде неотяхна отъ насъ тѣзи света любовъ! Нека имамы предъ очитѣ си за примѣръ нашія Спасители — и ний съ отечеството и отечеството съ насъ ще бжде спасено! Защото само истинскійтъ патриотъ има и обича сичкитѣ си съотечественници за еднакви и на сички еднаково мисли добро, радва са на общото имъ шастіе и съболѣзнува сърдечно съ тѣхъ въ нещастіето имъ. Трѣба, прочее, съ сичкитѣ си сили да са старамы и да помагамы за шастіето на народа си, като не отричамы своята помощ и на онѣзи, които може бы да сж наши личны неприятели и които, по свои слабости, ний заподозрѣвамы предъ народа за неговы неприятели и недоброжелатели. Тѣй като правимъ, т. е. ако въ па-

триотизма си ний бждемъ по-искренни и ако не са увличамы отъ личны страсти и и каприци — да са гонимъ единъ другъ, то и ний ще бждемъ по-честити и отечеството съ насъ ще добрува и ще бжде по-честито.

Между другото, позволете ми тукъ да кажъ и туй, че ний синца са наричамы патриоты, а малцина отъ насъ ще са намѣрижтъ словомъ и дѣломъ и патриоты, които да струвамы добро на сички, а най-вече на своитѣ си по вѣрата (Гал. VI, 10), значи — и на отечеството.

Но въ шо са състои истинскія патриотизмъ и кои сж слѣдователно, истинскы патриоты — може нѣкой отъ васъ да попыта.

Преди да са отговоримъ на едното и другото питанье, азъ ще попытамъ съ извѣстния французскій поетъ Ламартина: „Мислилъ си нѣкой пакъ, побратиме, шо е патриотизмъ?“ Отъ неговото точно опредѣленіе и сравненіето, което може да са направи между разното разумѣванье на патриотизма, става явенъ и истинскійтъ патриотизмъ.

„Слушайте, казва поетътъ. За религиозния челоуѣкъ, за философа, за държавния мъжъ, отечеството са съставлява отъ пре-

всходны отвличенности: отечество ще каже непрекъснѣтъ редъ отъ челоуѣки родъ, който владѣе сжната земя, говори сжкия озыкъ, живѣе по сжкитѣ законы, и който, безъ да умре нѣкога, продължава са вынжги, като сжщество безсмъртно, което има само Бога преди и Бога подиръ него-си. Но, за хората на нивитѣ (т. е. за селянина) отечеството е нѣло по-чувствено, по-дѣйствително, по-близу до сърцето. Той въ отечеството не обича друго, освѣнъ онѣзи дреболии, на които душата му е предадена прѣзъ сичкия си животъ — туй е домътъ и челядъта, туй сж всичкитѣ онѣзи чувствени образы, които за него сж станжли чувства. Богатъ или сиромашъ — се едно — то е за него покрывъ и продълженіе на живота му. Има толкозъ патриотизмъ въ малката нива, колкото и въ голѣмото владѣніе; има толкозъ патриотизмъ въ развалената кѣща и покрита съ рже-ница или съ пѣрестъ и мѣхъ, колкото въ живѣлище високо и блѣсаво на стѣнце. За туй хората живѣятъ, за туй и умираатъ съ радость, когато потрѣба да запазятъ отечеството отъ оскверняванъето на чуждъ кракъ“. Съ други думы, споредъ Ламартина, „Агрикултурата, прави добры гражданы; и защо ли? Защото тя прави челядъта

за образува една каста дар-
., съ които са увеличава още
злото у народа.

Ни едно господарство въ такова
бъсо време не е създавало такова
голямо число службани като наше-
то. Статистиката по това скоро ще
ни убѣди най-краснорѣчиво. Днеш-
нитѣ членове и председатели на о-
крѣжитѣ сѣдилища не ли сѣ отъ
обикновеннитѣ учители, които сѣ
получили образованіето въ България,
едни въ сръдни и други въ обикно-
веннитѣ ни народни училища. Има
частъ отъ пенаднали търговци, но
най-голямата частъ отъ служители
по-разнитѣ търговски кантори; има
и такива които сѣ били по-напредъ
писари въ Влашко или Бессарабія.
По единитѣ и другитѣ не сѣ получа-
вали по-голямо жалованіе въ годи-
ната отъ 2—3 хил. фр., и сега по-
лучаватъ по 4—6 хил. фр. Когато
излягатъ отъ тая служба и са за-
мѣнятъ съ по-способни, тѣ какво ще
правятъ? Тогава тѣ ще бѣдатъ язва
за народа.

За голѣма още жалъ, днеска нѣй
макаръ и да имаме въ своето оте-
чество нѣколко министерства, но ни-
то едно отъ тѣхъ още има свой
органъ, нито едно отъ тѣхъ още е
направило това при-сичкати възмож-
ностъ, която има да издава единъ
звой журналъ баримъ въ мѣсець по
единъ нхтъ и въ него да са разви-
тъ понятия по сичкитѣ клонница
а управленіето. Да са пишатъ ста-
льи за новитѣ реформи и по тѣхъ
да са допуща да са пишатъ проекти.
Военното министерство днеска има
6 хил. войска, за която са разна-
ятъ милиони франка, не ужели, то
не можѣше да икономиса отъ тѣзи

сумма 10 хил. франка за издаваніе-
то на единъ военный органъ?

Министерството на правосѣдіето
има днеска тоткова службани за кон-
то са расходуватъ споредъ бюджета
726900 франки освенъ непредвидѣ-
нитѣ 100,000. Тука виждамъ, и ми-
ровий сѣдѣ, окръжній, апелативный
и върховный; освенъ това още и кон-
тролна палата т. е. нето колело на
колата, които не знаеме до кѣдѣ ще
ни доведатъ. Но този клонъ днеска
толкова много интересни предмѣти за
да са обѣдятъ, перевоздатъ или са
съставятъ закони, реформи, да са
пишатъ проекти критики и прч. по
сѣдебната частъ — за единъ журналъ
матеріалъ би имали доста и за та-
кова можѣше да са отдѣлятъ отъ
общій бюджетъ 10 хил. франка, но
и тука небрѣжностъ, некадѣрностъ.
Тѣзи хора иматъ време да са зани-
маватъ и рѣшаватъ народнитѣ въ-
проси толкова живо-трепещущи; тѣ
безъ партіи, образуватъ партіи само
и само да са доконатъ до властѣта.

Старитѣ министри, предатели на
народното право, конституцията, въ
цѣрвія и краткъ періодъ на мини-
стеруваніето си, показана некадѣр-
ностъ и неумѣніе, въ което до негдѣ
сѣ извинителни, защото първий нхтъ
ставатъ министри и на ново, още
не устроено княжество; но либерал-
ното, така наречено министерство,
което толкова ги осѣждаше, въ как-
во са отъ тѣхъ отлични, и излѣчи ли
народнитѣ болки или още ги раз-
дразни, подсърди за да са обѣрнатъ
на живенница?

Твърдѣ е жалъ че нѣколко мжѣе
които можѣха да бѣдатъ много до-
бри учители или директори на нѣ-
коя гимназія въ България, като ги
направиха изеднѣжъ министри, раз-

валиха имъ каріерата на вѣчни вре-
мена. Това изеднѣжъ високо повише-
ніе имаше лоше вліяніе на тѣжкитѣ
мозъци и сега тѣ мжчно са вращатъ
назадъ — да завзематъ мѣстата, ко-
то имъ приличаха. Тѣзи хора сега
както виждаме вече не сѣ въ съ-
стояніе да мислятъ правото, да си
излагатъ мислитѣ редовно по нау-
ката, тѣ сичко което сега мждруватъ
е се за кокала — и не е никакъ
мжчно като са придѣржатъ о бол-
шинството, така искусно водимо
отъ тѣхнитѣ по вѣнъ агитатори,
охотници тоже да ги наслѣдятъ, ко-
га имъ дойде редѣтъ. . . .

По народното образование, минис-
терството на просвѣщеніето друго
не е направило още до колкото нѣй
знаеме, освенъ дѣто е увеличило чи-
слото на инспекторитѣ или е приба-
вило и то друго нето колело на ко-
лата, конечно като увеличило рас-
ходитѣ още на 100 хил. фр. съ кон-
то можѣли да са откритѣ около 50
народни училища или пакъ двѣ гим-
мазиі повече отъ които едната клас-
ическа. Какво правятъ днеска тѣзи
инспектори, които обикалятъ въ годи-
ната единъ или два нхти училища-
та, а другото време прекарватъ на
пустословія по кафенетата, като под-
дѣржатъ апостолитѣ министерски.
Тѣ не сѣ ни учители, ни ревнители
за народното просвѣщеніе, но не сѣ
даже и народни дѣйци, а просто
храненици министерски, които за
народа и нара не струватъ. Тѣ съ
своето вмѣшательство въ народнитѣ
училища още парализируватъ на-
родното дѣло, нравственоста и оби-
чаитѣ на народа. Напредъ когато
немаше тѣзи дармоѣди тунеятци, на-
родното образование въ селскитѣ у-
чилища вървеше много по-добрѣ. То-

(туй което общо са казва фамилия), та пра-
ви и патриотизма.*)

И-дамартинъ е много правъ, защото сѣ-
бѣй, който има единъ домъ, една нива или
едно лозье, високо си преговаря: „този домъ
е мой, защото е отъ баща ми, или — за-
щото азъ съмъ го правилъ за себе си и за
дѣцата си; тѣзи нива е моя, защото азъ я
работвамъ, хранимъ са и печелимъ отъ нея
за себе си и за държавата; туй лозье е
мое, защото азъ съмъ го садилъ и азъ му бер-
я плода; туй поле е мое — азъ го орисамъ
и си пасѣ овцѣтъ и добытока на него. Съ

*) Да не са отегчаватъ напнтѣ пораз-
брани читатели и читателки отъ по-
есненіята, които правимъ на нѣкои наши
и чужди думи; защото нашето братско
слово повече къмъ солеситѣ учители и
гражданскитѣ народни, у които нѣй смъ
забѣлѣзали еднакво сливане на поня-
тіята за разни предмѣти, отъ което и
ученицитѣ си заблуждаватъ и народа
не исправятъ въ езика. Таковозі поня-
тіе у насъ са сѣ съставило и за фамиліята,
подъ което нѣкои разумѣватъ жената
— супруга, други — други презимето
или прѣбора на чѣлѣа, а собственно-
то значеніе на фамилія е челядь,
семейство, за което ни и думата бѣше
твѣа.

този свой имотъ азъ живѣмъ спокойно подъ
покровителството на закона, който никой
тиранъ не може да наруши. И онѣзи, които
като мене притѣжаватъ домове, лозья, нивья и
полета, кога са събератъ да размышляватъ
за общія интересъ на отечеството, то и
азъ имамъ гласъ въ тѣхното събрание, дѣто
ще рече — азъ съмъ една частъ отъ общи-
ната, частъ отъ държавата: ето моето
отечество.“ Да са върнемъ сега на от-
горнитѣ питання, които си зададохмы, за
да свѣршимъ братското си слово.

V.

„Сѣко животно обича подобното на себѣ
си, и сѣбѣй челоуѣкъ — иеренія си. Сѣка
плътъ са собира по рода си, и мжѣтъ са
прилѣпа о подобныя си“ (Сирахъ XIII, 19
и 20). Наистинж, челоуѣкъ найнапрѣдъ са
прилѣпа безсѣзнателно, може бы, по влече-
ніето на своята природа, защото той виж-
да въ ближния си едно сѣщество сродно
нему и съ което може да раздѣля своята
мисль, да са разговаря, да раздѣля трудъ,
сѣрбъ и радость. Но ето че започеватъ да
са развиватъ у него малко-го-малко душев-
нитѣ сили, възникватъ разнообразни по-
тѣбности и са расширяваа кръга на не-

гова вжтрѣшенъ животъ. Въ сжното време
и естественното стремленіе въ челоуѣка за
сѣобщеніе и сдружаванье съ подобнитѣ си
приема въ него другъ видъ, видъ на ра-
зумна привързанность. . . . Силата на кръвѣ-
та свѣрзва съ естествени вѣзскы челоуѣка
съ неговитѣ роднини, а силата развита отъ
духовна вѣзска укѣпява природнитѣ, рас-
ширяваа кръга на привързанность та и
възбужда въ него живо съчувствіе и къмъ
онѣзи хора, съ които той повече е съгла-
сенъ въ мислитѣ, убѣженіята, навицитѣ
и сѣрдечнитѣ наклонности. И тука е нача-
лото на туй свято чувство, което нѣй на-
ричамъ любовь къмъ отечеството. . . . Нѣй
трѣбаше да си припомнимъ сичко туй въ
притурка на колкото рекохмы отъ начало
при опредѣленіето на патриотизма, като
приложимъ още едно сравненіе. Напр. Този
хубавъ момѣкъ, който е привързанъ на о-
течеството си само отъ благодарность за
мирнитѣ и спокойнитѣ дни на своето дѣ-
тинство, за веселитѣ дни на младостѣта си,
въ които отечеството не малко му е спо-
могнжло, като му е дало средства не само
за сѣществуваніе, но и за образование, —
този момѣкъ, казвамъ, отпослѣ наченва да
разумѣва и оцѣнява сичко онуй, което по-

гава селениѣ, башата на своето дѣ-
те са по-добрѣ грижеше отъ колкото
днеска да го изучи; сѣкій съзнаваше
ползата отъ училищата и за това сѣкій
споредъ силата си и жертвуваше
и тѣй са поддържаха тѣзи народ-
ни свѣтилища. Тѣ тогава бѣха укра-
шеніе и гордость на цѣль българ-
скій народъ. Тогава той отъ тѣхъ
чакаше своето бѣдѣще и щастіе, кое-
то отъ части и сполучи.

Господину Министру Юстиціи

Прокурора Софійскаго Апеллатив-
наго суда Филиппа Петровича Гіа-
цинова

П р о ш е н і е .

Вчера, въ три часа по полудни
главный секретарь Вашъ Павелъ И-
вановичъ Шлейферъ объявилъ мнѣ
Ваше желаніе о томъ, что бы мною
была подана Вамъ просьба объ от-
ставкѣ отъ занимаемой мною долж-
ности прокурора при софійскомъ А-
пеллативномъ Судѣ.

Исполняя это желаніе Ваше,
снѣмъ имѣю честь покорнѣе про-
сить Васъ, господинъ министръ, у-
волнить меня отъ занимаемой мною
должности прокурора при софійскомъ
апеллативномъ судѣ.

1881 г. Февраля 7 дня.

Ф. П. Гіациновъ.

Вотъ буквально какая просьба объ
отставкѣ подана мною Караволову.

Изъ текста ея видно, мнѣ кажется,
что она подана не по моей личной
волѣ, а по волѣ Караволова.

Ослушаться министра президента

въ конст. государствѣ я не посмѣлъ,
не считалъ себя вправе хотя и по-
нималъ ясно, что уволнить кого бы
то ни было отъ должности изъ лицъ,
утвержденныхъ Княземъ по пропз-
волу, не выслушавъ даже по обви-
ненію нельзя... не конституціонно,
незаконно....

Поступилъ я такъ для того, чтобъ
имѣть возможность стоять на легаль-
ной почвѣ.

И мнѣ думается, что перетолко-
вать мою просьбу объ отставкѣ, какъ
мое личное желаніе, едва ли удастся
Караволову....

Такъ какъ, вслѣдъ за просьбой объ
отставкѣ я четыре раза обращался
къ министру объявить мнѣ формаль-
но, въ чѣмъ, по крайній мѣрѣ, об-
виняюсь я, какій это преступленія
сдѣлалъ я по службѣ?.. Отвѣтъ на
эту просьбу я получилъ только 12
числа въ 4½ ч. дня — вмѣстѣ съ у-
вѣдомленіемъ, что просьба моя объ
отставкѣ утверждена Княземъ.

Я просилъ хоть выслушать ме-
ня по крайній мѣрѣ. Министръ ю-
стиціи мнѣ въ этомъ отказалъ. Писъ-
менные мои просьбы не удостоились
даже отвѣтомъ. Ф. П. Гіац.

Господину Министру Юстиціи.

Бывшаго прокурора Софійскаго А-
пеллативнаго Суда, — русскаго при-
сяжнаго повѣреннаго Филиппа Пе-
тровича Гіацинова.

П р о ш е н і е .

Вчера, въ министерствѣ юстиціи,
въ присутствіи главного секретаря
вашего г. Шлейфера, на просьбу мою
— назначить слѣдствіе и судъ по
введеннымъ на меня совершенно

безъосновательнымъ обвиненіямъ.
должности прокурора софійскаго
пеллативнаго суда г. подпредсѣда-
телемъ суда Заграфскимъ, — обвине-
ніямъ, напечатаннымъ даже на дняхъ
еще до разбора, къ числу дѣла рас-
поряженію, незнаю, въ „Державномъ
Вѣстникѣ“, какъ сами Вы, господинъ
министръ, заявили мнѣ объ этомъ,
— на вполнозаконную просьбу мою
о слѣдствіи и судѣ Вы отвѣтили мнѣ
рѣшительнѣйшимъ, категорическимъ
отказомъ. Вы сказали при этомъ, что
не считаете нужнымъ, уважить мою
просьбу по тому, что я уже полу-
чилъ отставку отъ должности про-
курора и деньги на проходъ въ Рос-
сію, не хотите уважить просьбы моей
по тому, что я пишу въ газетахъ
какіето пасквили, и прибавили при
этомъ, что, какъ министръ прези-
дентъ, представляя, въ своемъ лицѣ,
Болгарское правительство, Вы може-
те административно выслать
меня изъ Болгаріи....

Принимая во вниманіе мою совер-
шеннѣйшую невинность, по взведен-
нымъ на меня обвиненіямъ; прини-
мая во вниманіе мое безусловное
право, какъ всякаго обвиняемаго, на
защиту и покровительство суда стра-
ны, подъ законами которой я живу
теперь; принимая во вниманіе 73 ст.
болгарской Конституціи и основные
законы Болгаріи, принимая во ви-
маніе необходимую необходимость
для меня въ слѣдствіи и судѣ, при-
нимая во вниманіе, на конецъ, Ваше
заявленіе о томъ, что я могу быть
высланъ Вами изъ Болгаріи адми-
нистративно.

Имѣю честь покорнѣе и почти-
тельнѣйше просить Васъ, господинъ
министръ президентъ,

1) Формально объявить мнѣ объ

напредъ го окръжавало случайно, — той то-
газъ и наченва да обича своето отечество.
А колкото по са образува, толкозъ по ще
разбере онуй, що са касае до неговата сѣд-
бина на този свѣтъ, и що особенно трѣба
да бѣде по близу до сърцето му. Колкото
по добрѣ познае своето отечество, толкозъ
по-драго и по-мило ще бѣде на сърцето
му. Колкото въ свѣта той са повече снабди
съ средства за да бѣде полезенъ на своитѣ
близни, толкозъ повече той ще оцѣни до-
бринитѣ на живота и ще обикне своитѣ
близни.

Вѣрнѣйтъ сынъ на своето отечество ни-
кога нема да презрѣ оцѣни поученія, които
може да извлече изъ миналото на отечест-
вото си; никога нема да му дотѣгне оте-
чественната негова Исторія, а напротивъ
ще намѣрва особенно удоволствіе да я из-
учва съ поголѣма ревностъ. И когато са
удостоверни, че наймалкото благо въ него-
вото отечество е придобито съ тѣжки уси-
лія, че то са запазило и оцѣляло съ любовъ-
та и търпѣніето на цѣлы поколѣнія отъ
негова родъ, че то многократно было запаз-
вано съ кръвопролитіе, — тогазъ само то-
газъ праотческото наслѣдіе става предъ
очитѣ на този момѣтъ, на този юноша бла-

го драгоцѣнно. И когато съ таевози живо
чувство, съ таевози благоговѣніе и любовъ
къмъ наметѣта на прѣдѣлитѣ си, премине
отъ юношескія възрастъ въ мѣжескія и отъ
училищнитѣ столове — въ поприцето на
общественната дѣятелность, тогазъ той не
ше да има нужда да му напомнятъ него-
вата дѣлность къмъ отечество или къмъ
неговитѣ братья съотечественници. Вѣрата,
законитѣ, езикѣтъ, народнитѣ обичаи, сич-
ко туй са е научилъ той да уважава, като
святиня — и той е вече патриотъ: защото
като има сичко туй заедно съ своитѣ съ-
отечественници, той въ сжщото време пре-
успѣва и въ любовта къмъ тѣхъ. И какъ
да не обичашъ тѣзи, съ които ти вѣрвашъ
въ единъ и сжція този Богъ, съ които са
молишь въ сжщитѣ храмове, служишь на
сжщата държавна глава — князь или царь,
покорявашъ са на сжщитѣ закони, говоришь
на сжція езикъ, държишь сжщитѣ обичаи,
кото ти е предала отколѣнната отечес-
твенна исторія? Какъ да са не потрудишь
да сторинишъ колкото можешъ повече добро
на онѣзи хора, които ти сж братья по вѣ-
рата, по живота и чувствата?

Дѣятелността на такъви добръ слуга
на своето отечество никога нема да са у-

правлява отъ своекористіе. Турете го на
най-высоката степенъ на общественныя жи-
вотъ, той сичкитѣ свои силы доро и жи-
вота си той ще принесе въ жертва на свое-
то отечество, ще помогне съ вліяніето си
да избави отъ сиромашія сиромаша, ще ис-
трѣгне изъ устата на Траврата Юногова
напастника, когото гледа че загива и ще
направи отъ тѣхъ дѣятелни и полезни чле-
нове на обществото. Турете патриота
какво-годѣ безъ слава и значеніе обществен-
на служба, дайте му и най-долната работа
сравнително съ другитѣ: доволенъ отъ своя
жребій. той съ търпѣніе ще понесе възло-
женныя на него трудъ и, безъ да са бѣде
отъ завистъ къмъ другитѣ, ще употреби
сичкитѣ си познанія и способности на своя-
та работа, да я усъвършенствува, да я въз-
дигне, колкото може, и да я предаде на
своитѣ потомци, за слѣдующитѣ поко-
лѣнія на своитѣ съотечественници, за тѣх-
ната честь и добро, той ще са потруди съ
самоотверженіе да покаже признателность
къмъ своитѣ прѣдѣди, привързанность къмъ
отечеството, което му дало срѣдства и у-
добства къмъ полезна дѣятелность.
Ето въ що състои истинскитѣ патриотизмъ,
съ който трѣба да са отличава сѣкій граж-

въ правосудіи, если это рѣ-
Ваше неизмѣнно.

2) На случай административной
высылки, сдѣлать теперь же, въ воз-
можно скорѣйшемъ времени, законное
распоряженіе о выдачѣ мнѣ копій
съ протоколовъ по всѣмъ тѣмъ дѣ-
ламъ, по соф. апел. суда по кото-
рымъ мною, въ качествѣ прокурора
суда, давались, въ засѣданіяхъ суда,
мои заключенія, и

3) почтить, удостоить меня пись-
меннымъ отвѣтомъ на эту мою, впол-
нѣ законную, просьбу, каковъ бы ни
былъ отвѣтъ этому. 1881 года А-
прѣль 2 дня. Бывшій прокуроръ со-
фійскаго апеллативнаго суда, рус-
скій присяжный повѣренный Фи-
липпъ Петровичъ Гіацинтовъ.

ДОПИСКИ.

Отъ Ред. — Между допискиѣ на
вѣстника, нѣй даваме мѣсто само на
слѣдующата статья отъ г-на Про-
куроръ при варнен. окръженъ сѣдъ,
въ отвѣтъ на варненскія дописники
на Софійскія полуофициалентъ листъ
„Независимость“ отъ 1 Априлія, дѣ-
то е помѣстена една quasi-критики за
нашій листъ, който не билъ по уго-
дата му. Причината била, че нѣй не
сме са държѣли о нѣкоя отъ двѣтѣ
— произнесеніи уже, резонно или без-
резонно, — народни партій, но и за
двѣтѣ по-малко сме рекли и хубаво
и лошево, тогазъ какъ трѣбало, спо-
редъ г. дописникъ, едната партія да
хвалимъ, а другата да хулимъ и
нападаме, каквото са нападатъ тѣ
двѣтѣ помежду си. Хѣтя съ члена си
г-нъ III. да предоставя намъ да са

данинъ, сѣмъ просвѣтенъ человекъ къмъ
своего отечество. Само невѣжество или лъ-
жовното просвѣщеніе могатъ да слѣдуютъ
по другъ пѣтъ. . . . Но този пѣтъ е лѣтъ
непастнѣй, пѣтъ, който води къмъ поги-
бель и униженіе. И наистинъ, не на явно
ли и тайно униженіе предава себе си ози
человекъ, който като са хвали съ своето
образование, несмысленно презира онуй, що-
то е за милиони други неговы сѣбратѣ
святѣна? Нѣй имамы много прѣсни примѣ-
ны по случая на злочестата кончина на
Лазаръ изъ първитѣ и сегашны земны
арѣе, новытъ за насъ Моисей — Алек-
сандръ II, който ни изведе изъ умразното
Египетско робство! . . . Но таковозі обра-
зованіе или е безцѣлно, или пакъ нема
предъ видъ опредѣлителна добра цѣль: е-
дното не е по-добро отъ другото — и да
пази Богъ нашето младо поколѣніе, отъ
подобно образование!!

За туй, въ заключеніе, азъ ще са обѣр-
но особно къмъ учителитѣ и учителникѣ
отъ нашитѣ учительски семинари, съ този
братскій съвѣтъ: по-напредъ отъ сичко да
са постарайтъ да направятъ изъ учени-
цитѣ си по-много хора и само хора, въ
конто най-вече са нуждае нашето отечес-
тво, като ги запазватъ отъ сичко вредно
за тѣхния духъ; особенно вниманіе са из-
сѣва въ предаванъето библейската исторія
— „ветъ и новъ завѣтъ.“ Нема, наистина,
за младѣтѣ и брѣхки още умове по-хубавъ

отговоримъ на варненскій дописникъ
въ „Независимость“, но нѣй намѣр-
ваме за излишенъ всѣкой отъ насъ
отговоръ, а ще са ограничимъ само
да му кажемъ, касателно адресата
до Нег. Блаженство (а не до дѣда)
Екзарха Българскій, че му са е ис-
пратила съ 150 подписа, ако са сум-
нява, нека са отнесе прямо къмъ
него да го попита получилъ ли е
дѣдо му Екзархъ подобна адреса
отъ Варна или не. Редакцията на
„Своб. България“ едно нѣщо съжеля-
ва, че г-нъ дописникъ са впусналъ
въ критика, която не е за неговитѣ
уста лѣжица, и съ това са оказва
толкова правъ критикъ, колкото и
правъ сѣдѣи. Тукъ неволно мина презъ
ума ни баснята на Крилова за сла-
вѣя крилати и славѣя опашати, но
страхъ ни е да я кажемъ, за те не
ни привлѣче на сѣдъ. . . . „Избави
Богъ отъ такихъ сѣдѣи!“

Предизвиканъ отговоръ.

Въ 55 брой на в. „Независимость“ четохъ
една безименна дописка отъ Варна, дѣто
почтенный дописникъ са залавя въ едно
време да критикува варненскія вѣстникъ
„Свободна България“, писателя на юмори-
стическѣ членъ „Отечество“ — Іона и мене
за подлистника „Права и длѣжности“ и за
популярното онуй слово „Патріотизмъ и
патріотитѣ“, като ма и нарича неуморимъ
сѣтрудникъ на „Своб. България“.

Относително за в. „Своб. България“ и за
„Іона“, който е писалъ извѣстния членъ
до свои съображенія прави или кривы, о-
ставямъ на тѣхъ сами да са отговорятъ,
ако считатъ за нужно; азъ ще са ограни-
чѣмъ вратѣтъ да възразѣмъ само колкото са
касае до мене въ речената дописка.

I. Г-нъ безименный, който са крѣе подъ

и по-занимателенъ отъ този предмѣтъ, не-
говата поема е богата; но много ученици
отъ семинаритѣ въ Русія и другитѣ сѣ са
развратили, като си съставили невѣрно по-
нятіе за нѣкои обстоятелства отъ нето-кни-
жіето на Моисей и другитѣ библейски кни-
ги; на пр. сътвореніето на свѣта въ 7 дни,
потопѣтъ, смѣшеніето на езыцитѣ, евленіе-
то на Бога Аврааму, Содомъ и Гоморъ, оу-
цѣтъ на Якова, минуванъето прѣзъ море,
Юрданъ, Исусъ-Навинъ, който спира слън-
цето, плодородіето на Ханаанската земя,
Юбилейската година, проказаннытъ, Да-
ниилъ помежду львовѣтъ и др. т. мѣста,
при объединеніето на конто учителитѣ мно-
го трѣба да бѣждѣтъ внимателни, ако ис-
катъ да предпазятъ възпитаваніитѣ си
отъ лекомысленность и волнодумство (liber-
tinage).

Друго — да оставимъ другитѣ да са
хвалѣтъ съ своя патріотизмъ, както го тѣ
разумѣватъ и както нѣкои прѣзъ печата
идѣтъ-голославно да сочѣтъ сѣмъ свонѣтъ
партизаны за истински патріотъ — едни
либерали, други лѣже-либералци и консер-
ватори, на едни отъ конто недавно единъ
вѣстникъ (*) сочаше като на ангели, на
други пакъ като на дяволи, и че гѣсѣитѣ
заслужавали вѣчна признателность и благо-
дарность, защото едно време нѣколко гѣс-
къ отъ Капитоліумъ Римскій спасли Римъ!..

*) „Обединеніе“ отъ 28 февруарія 1881,
брой 10, издаванъ въ Търново.

една звезда, обръща са къмъ мене съ тѣ-
зи фраза въ дописката си: „Хубаво, г-нъ
III, превель си единъ добъръ членъ за пра-
вата и длѣжноститѣ на человека и граж-
данина; но защо сѣ тѣзи твои високоумни
забелѣжки?“ И цитира отъ предисловіето
ми: Напр. „при твърдѣ либералната наша
конституція излишни сѣ всѣкой коммента-
рии върху гражданската свобода, олицетво-
реніе на която е народното събрание (по-
дигравка!)“ . . . Ако е размыслилъ малко
надъ тѣзи ми думы и надъ слѣдующитѣ
подирѣ тѣхъ редове, той не бы зель за
подыгравка означеното опредѣленіе на
гражданската свобода; защото дѣйстви-
телно при конституционнитѣ правительства ка-
меритѣ, народнитѣ събрания сѣ олицетво-
реніе на тѣзи свобода. И тука нѣма никак-
ва подыгравка, защото кога при сичкитѣ
формы на правленіето е пріетъ законный
надзоръ надъ употребеніето наложитѣ въ
държавата, то въ представително едно пра-
вительство, като нашето сега, кой може да
бѣде олицетвореніе на гражданската свобода,
ако не народното събрание?

Но, като ученикъ на земледѣлческо учи-
лище, негова милость, види са, нѣма ясно
понятіе за сичкитѣ формы на правленіе-
то — и азъ са принуждавамъ да приложѣ
слѣдующето за тѣхъ обясненіе:

Трѣба да са научите, г. дописниче, ако
не знаете, че нѣкои сѣвременны публици-
сти сѣ дошли отскоро време до такова за-
ключеніе — че раздѣленіето правителства-
та на монархическы, аристократическы и
республиканскы отговарятъ само на слу-
чайноститѣ на народния бытъ; а собствен-
но тѣ сѣ двѣ само категории: едни прави-
тельства признаватъ за народитѣ права,
а други, като отричатъ сѣко право въ на-
рода, считатъ го още за своя собственность.
Първитѣ му предоставятъ свобода, вторитѣ
поглѣщатъ индивидуалнитѣ силы; еднитѣ
оставятъ много само развитіе, а другитѣ
иматъ претензія да управляватъ всѣмъ и вся.

Такавази слава намъ не ни трѣба, братѣ,
защото дѣлата наши и сичкитѣ наши по-
мышленія трѣба да бѣждѣтъ въ слава и
честь на Оногова, който е призывалъ насъ
на сѣществуваніе и е предназначилъ намъ
поприще за нашето дѣйствуваніе. Намъ не
предстои повече да избирамы мѣсто и кръгъ
на нашата дѣятелность: туй мѣсто е намъ
показано. То е самата наша слава и по-
много — то е святѣна за насъ, по причина
на онѣзи благодѣнія, съ конто безсѣзна-
телно са наслаждаваны въ дѣтство.

Туй мѣсто е нашего отечество, дѣто лѣ-
жи прахѣтъ на нашитѣ прѣдѣды, дѣто
смы были обезпечены въ нашего дѣтство,
дѣто са възпитаваны въ юношество си,
дѣто са откы поприще за нашата дѣя-
тельность въ мѣжскія възрѣстъ, дѣто са на-
дѣваны да намѣримъ прибѣжище въ ста-
рость, дѣто най-послѣ, братѣ, сѣмъму е
сладко да остави свонѣтъ слѣдъ смъртъта.
Намъ не ни остава друго, освенъ, споредъ
апостола да струваме добро на сичкы,
а най-вече на свонѣтъ си по вѣрата, като
призоваваны за туй вынѣтъ помощта на
небесны нашъ Отецъ, и на еднородныя
Неговъ Сынъ, егоже царство не бѣдетъ
конца!

Варна, 1881.

И. Вий подолу наивно навождате шото събъ казаль: „народитѣ често смѣсватъ властѣ на народа съ народната свобода, когато властѣ и свобода на народа сж двѣ нѣща съвършенно разни!“ — И тукъ не трѣбаше *удивителна* (!), защото въ тѣзи думи са заключавана неоторима истина, като една аксіома, която неще доказателства, нито опредѣленія, които ми вий искате, г-не вѣжда, при правото разумѣваніе *правата и длъжноститѣ на човѣка гражданина*, които хора несравнено по-умни отъ насъ сж изработили. Азъ не виждамъ друго, освѣнъ че ты и азъ не разбирамы добръ тѣзи *права и длъжности*, както разбирамы, тѣкувамы и претѣкувамы статитѣ отъ малкото наши държавни закони! Но ты се по-много трѣба да разбирашъ отъ мене, види са, защото ты безъ философія, срѣщналъ си въ монтѣ твърдѣ прости сжждения нѣкаква философія, оттамъ и извличашъ чуденъ королеръ: че ужъ азъ съмъ былъ противъ конституціята и съмъ искалъ да са замѣни конституціонното наше правленіе съ *деспотическо*, и то защо — защото съмъ казаль, че „*правата и длъжноститѣ на човѣка са уважавали еднакво на всждѣ!*“

Наистина тагъви парадоксъ само отъ главата на единъ Котленецъ може да излѣзе, по което са и познава, че този членописецъ е *непременно* отъ Котель, и като че иска да са мѣри съ своитѣ съотечественници *illustres* — Раковскій, Изворскій и др., понеже и неговото презвие искава на *скій* вмѣсто на *овъ*, напр. Поповъ, *ѣка*то сж са наричали до скоро въ Тулча съ брата си, който е тукъ сега околійскій началникъ.

Господство му още ми патѣва за монтѣ въ превода скромны забелѣжки, когато тѣ никакъ не сж направени отъ високомѣрие, а просто отъ искрено доброжеланіе да посочъ народу важността на народното представителство — туй, което не само консерваторскы, но и либералны вѣстници преди мене сж направили (чет. напр. „Независимостъ“ отъ Септем. 1880). Нѣ тѣй обикновенно разсждавамъ сичкитѣ фатъ-челѣчета, които ниско стоятъ, а високо за себѣ си мыслѣтъ и често своитѣ слабости приписватъ на други; като на прим. ако има той високомѣрие, нарича и другитѣ високомѣрны, ако му са ревни министерскы постъ, мысли че и другитѣ са готвѣтъ за министри, и т. н. Оттамъ той намекава и на мене съ подигравка за *дълговременны наблюдѣния*, като искривява нарочно собственитѣ ми думи. Тѣй, въ заключеніе на предисловіето си, като говорихъ за добръ-разбраната свобода, азъ бѣхъ казаль: „Отъ нея, чрезъ дълговрѣменны наблюдѣния, сж диктуваны тѣзи редовце, по случай на предлагаемыя преводъ“; а г-нъ дописникъ искривилъ туй въ една перифраза — че „горнитѣ редовце были продиктуваны отъ дълговременны наблюдѣния ми.“ На него азъ ще възразѣмъ и ще свършъ, безъ да са повращамъ до пакти, съ французскія баснословецъ *):

„... quiconque a beaucoup vu
Peut avoir beaucoup retenu“ —

*) Чет. у Лафонтена баснята: L'Hirondelle et les petits Oiseaux. —

т. е. „който е много видѣлъ, можилъ е и много да запомни“. И да ли не ше да е видѣлъ и научилъ нѣщо по-вече единъ 48-годишенъ човѣкъ, който цѣлы 40 години е былъ на школскитѣ скамейки ученикъ и учителъ, отъ единъ който е на половината му години и сега едвамъ влазя въ общественны животъ, макаръ и да занмава вече висока сждѣйска длъжностъ! Чини ми са, байновата, — ше кажи азъ като тебе, — че не сж толкозъ претензионны отъ моя страна предъ тебѣ думитѣ „дълговременны наблюдѣния“.

Колкото за юмора на Йона въ бр. бр. 1, 2, 4 и 6, подъ заглавіе „Отечество“, оставамъ на него да са расправи съ г. дописника, който, види са, тоже не разбира какъво ше каже „Юморъ“.

Варна 9 Априлія 1881.

Ш.

ДВѢ ДУМИ

Поборнику И. Д. въ Шуменъ.

Статіята ви въ брой 23-й на вѣс. „Работникъ“ прочетохъ. — Оставамъ ви при дѣтискиятъ ви и глупешки разсждения. Желателно би било, вѣе като поборникъ да не са явяхте нито като защитникъ, нито като еднотомисленникъ на извѣстната статія на *интелигентина* изъ Варна до в. „Работникъ“ тѣй и на по извѣстній отговоръ на З. Стоянова изъ Руссе въ сжщитѣ вѣстникъ и ни най-малко да не влизахте въ интригуваніята между двѣтъ партіи. Помнѣте и незаборавѣйте тѣй лесно, г-не дописниче, че Царя ни предвождаше въ войната и Той осжществи нашитѣ идеи съ храбритѣ си войски и съ жертвитѣ на обожающитѣ Го неговъ и нашъ братски руски народъ.

Приемете и прѣ.

Варна, 9 Априлія 1881.

В. Папанчевъ.

Оригинални изслѣдованія по птіената на непразната жена и на новороденитѣ дѣца.

Отъ Д-ръ С. Х. Загорски.

(Продълженіе.)

В. Морални впечатленія и прищевнитѣ на непраздитѣ жени.

Живитѣ морални впечатленія шо претърпятъ непраздитѣ жени сж по-наскърбителни за тѣхъ отъ колкото за дѣцата; въ това имъ положеніе чувствата на женитѣ сж толкова претъзнесени шото едно серіозно смущеніе може да ги докара въ извънредно раздраженіе, и по нѣкогажъ даже въ опасностъ. Срѣщамъ жени съ обикновенно вѣселъ характеръ да достигатъ въ време на трудността си напотивъ съвсѣмъ нажалени и намусени (опарничави), други пакъ ако и веселонравни изнапрѣдъ, достигатъ да бждатъ извънредно сѣдитничеви (ерски). Едни отъ тѣхъ вижда човѣкъ че глѣдатъ

къмъ любовта на съпругътъ си съ едно неизменно отврѣненіе, или сж обзети отъ голѣмо непостоянство въ густовѣтъ и любовта си. Други пакъ прививатъ да поотераднуватъ по нѣщичко. Нѣкой си пакъ подпадатъ въ една истинска лудостъ *manie-irregale*, като са впушатъ въ несмислени безчинія. Тія измѣненія не са случватъ винаги въ нравитѣ на женитѣ, а често са ограничаватъ въ промѣненіята които народа нарича *прищевки на непраздитѣ жени* сиречь просто каприци, и които при сичко това сж играли голѣма роль въ патологіята. Удовлетвореніето на подобни прищевки нѣма никакви неудобства ако тѣ (прищевки) не сж безрасждни; но узнати че не сж освѣнъ неприлични и смѣшни фантази, не трѣба да са занемарява тѣхното поправленіе.

При сичко това вижда са да има между майчината и дѣтската инервация такова съобщеніе шото впечатленіята на едного отъ са пренасятъ и другому. Видно съобщеніе не сжществувало, и никой не би дързналъ да го потвърди, но едноврѣменността на впечатленіята възбудени чрезъ активнитѣ движенія на дѣтето сж неопровержими. Bouchut казва да е виждалъ г-жи които като имъ са нащѣвало да ядѣтъ нѣкакви деликатности, или да иматъ нѣкое нѣщо по свой вкусъ но, неудовлетворени, виждали са незадоволствіето имъ да са провожда въ шумни движенія отъ страна на съдържашето въ утробата имъ дѣте. Други напрогивъ като усѣтятъ единъ ненаситливъ гладъ, и тутакси сѣдатъ на яденіе, слѣдъ като удовлетворятъ вкусътъ си, усѣщатъ отъ страна на дѣтето едни движенія необичновени и твърдѣ силни, които споредъ майнитѣ биле: *знакъ на реална благодарностъ отъ страна на рожбата имъ*. Какъ трѣба да обяснимъ това? Това е твърдѣ мъчно, и не тукъ неше да са опитвами, достатъчно е само да са опредѣли за да разберемъ какъ другъ пакъ са вѣрваше тѣй твърдѣ за вліяніето на моралнитѣ впечатленія майчини върху произхожденіето на болѣсти и опачни устройства на дѣтето.

Съгласно съ Bouchut ще кажиме: че майчиното вліяніе върху рожбата не може да вліяе до тая степенъ, и че сички наблюдѣнія обнародвани относително за болѣститѣ на дѣтето послѣдвани по майчинитѣ му прищевки сж предмети на опроверженія. Съ една дума *неудовлетворенитѣ прищевки на майкитѣ* нѣматъ опасността която въобще имъ са отдава. Патната при ражданіето, опачнитѣ устройства на дѣцата, шо другъ пакъ са отдаваха на тия причини, често зависятъ отъ разни обстоятелства.

Има ни една непрадна жена на която каприціята или нѣкое нейно желаніе да не бждатъ неудовлетворени, при сичко това опредѣленото време на непраздитѣта достига, дѣтето дохожда на свѣта безъ да носи съ себѣ си нѣкоя опасностъ която би засвидѣтелствувала моралнитѣ погрѣшки на майка си. Когато на противъ едно дѣте е съ опачни устройства, числото на тагива е малко сравнително съ числото на роденитѣ, дири са, пита са, и го свѣршеватъ да намѣрятъ задъ него, че въ нѣкой денъ й са е представило нѣкое нѣщо, или е усѣтила еди какъва си *извънредна прищевка*. Какъ неше бжде това голѣма суета, като знаиме че нашія животъ преминува пълненъ съ желанія за нѣща които нѣмаме никакъ, и нѣма денъ въ който да не ни са е прищѣло по нѣщо нивъзможно. Тѣй са образуватъ въобще тагива чудесни истории на които никой днесъ не би положилъ основа, и които често не сж друго освѣнъ слѣдствие необясними едновременности (*coincidences*). Тагъвъ е случаятъ за когото Д-ръ Köhler говори и за когото ній бѣекално провождаме тукъ подъ: „Забелѣжка I. Презъ нощта 21 Септемврий 1861, бѣхъ поканенъ въ селото „Uberstrasse да бабувамъ жената Koff.

— при пристигването ми ето положението и въ което тя са намира: възраст 27—28 год. тѣлосложение здраво, талия (височина) срѣдня, тѣрбухът ѝ малко наедрялъ, ражданието захванато отъ прѣди 15 часове, пристягванія на матката още отъ начало съвсѣмъ слаби; като екзаменирахъ намирамъ че дѣтето са представя съ лицето напредъ, като потърсямъ фантанелитъ (изворчета) на главата, срѣщамъ нѣщо необичайно, намѣсто кратуната на дѣтето а то напипвамъ едно нѣщо меко и гладко. Съобщихъ това на присѣтствующата баба; тогава тя ми каза че тѣзи жена преди една година бѣше родила едно чудовище едно безъ *кратуна* (безъ мозаки) дете и че тя са бои да не са случи това изново, безъ да продължавамъ казахъ, че вѣрвамъ да има нѣщо необичайно. Агътъ на ражданието не напѣдваше, ако и да са употрѣби лѣкарството *seigle ergote*, азъ поискахъ да конча ражданието, употрѣбихъ шипкитъ посредствомъ които извадихъ едно безкратунно дѣте което споредъ казваніето на съпруга приличеше на миналогодишното. Когато бащата виде дѣтето извика: „свърши са нещастно моя жена, трѣба да са откажемъ вече отъ да имами дѣца“! Азъ ако и да смълчахъ съпругътъ и турихъ дѣтето на страна за да го не съзре майката, като ѝ казахъ, че дѣтето бѣше мъртво по причина на продълженото притисканіе шое претрѣпѣло въ пѣтя на ражданието. Тя ми отговори „много са съмнявамъ г-нъ Докторе: че това е скъпото както последний пѣтъ“ съпругътъ като ма придружи съобща ми че жена му въ сѣчкото време на тѣзи си трудностъ са е страхувала че не роди това си дете прилично на предното. Тази жена има само едно добръ развито дѣте на възраст 4 години.“

Това е явно, но доста мжчно е да са обясни физиологически или механически. Твърдѣ рѣдко са случва да роди една жена дѣтѣ безмозачни (безкратунни) а особено въ растояніе на една година. Доста мжчно е тоже да са отриче ролята както е играло впечатлѣніето силно ударено въ майката. Слѣдователно ще са съгласиме съ ония които вѣрватъ че не трѣба да са презиратъ твърдѣ грѣшкитъ старовѣрменни, предсказания че въ тоя случай науката на физиологитъ днешни може твърде добръ да бѣде погрѣшена (излъгана).

Забелѣжка II. Една баба азушерка разказва че когато е била на третій мѣсецъ непрадна срѣщнала въ пѣщата дѣтгурестни сливи изгѣдала ги дощѣло ѝ са да яде отъ тѣхъ, но упорствувала на прищевката си. Обикновено полагане си дѣената рѣка върху лѣвата мама (цица). Тя роди едно дѣвойче съ една брѣдавица (*poevus*) подъ лѣвата цика и която на пѣлно приличаше на рѣченитъ сливи.

Забелѣжка III. Йозефина Минебалъ, непрадна отъ нѣколко седмици, здрава, расположена и безъ да са стрхува. Една жена нейна позайница дохожда у дома ѝ съ дългурестни обичи на уши които Фламандитъ зовѣтъ: „малки звѣнчета“. Ненадѣйно тѣя украшения превличатъ вниманіето на Йозефина която ѝ са много харесуватъ, посѣга съ рѣцѣ поупинва ги и съ внимание ги пригѣжда.

Отъ тая минута Йозефина пожела да са снабди съ подобни украшения, и колкото лѣкти преминаваше изъ пѣщата обхождане всички джеванрѣжии (лавки за продаване златни нѣща) съ цѣлъ да налѣри пожеланитъ си убици. Въ врѣме на ражданието са забелѣжи че дѣтето което тя донесе на свѣта иначе ако и доста здраво, представляване на дѣтѣ си уни по една висулка дълга около единъ прѣстъ, които Д-ръ Рус ги отне отъ ушитъ на дѣтето посредствомъ дѣѣ връски. (Слѣдва).

Редакторъ-Издателъ П. Каланджи.

РАЗНИИ.

На 6 Априлѣ 1881 г. станяхъ изборитъ на градско общин. управление, които дадохъ слѣдующій резултатъ:

Мих. Колони гласа 480, Георгій С. Поповъ 474, Х. Левтеровъ 471, П. Мишайковъ 469, Ив. Кавалджиевъ 462, Георгій Илиевъ 459, В. Велисариу 375, Ат. Ст. Буюкловлу 367, Али-бей Шакиръ-заде 362, Басфи еф. 353, Финекчи-заде 350, Ахмедъ Афи 347, Петъръ Яневъ 342, Стеф. Пападопуло 337, Нууманъ ефенди 297, Д. Мустакиди 295, Китринопуло 281, Гр. Карабатагъ 281, Абдулъ Джебаръ 278, Христо Нойковъ 247, Ив. Мastroкостанди 243, Н. Касабовъ 234, С. Марковъ 232, Янаки Жековъ 230, Хаджи Дѣчо Василевъ 225, Ст. Паница 224, Андонъ Недѣлковъ 221, Терзи Енгибаръ 210, Н. Черногорчевичъ 206, Оханезъ Апеліанъ 206, С. Зафировъ 204, П. Хавезовъ 188.

Варненското Окръжно Управление има честъ да обяви за всеобщо знаніе, че се е получило слѣдующето отношеніе отъ тукашнійтъ Русскі Императорскій Вице-Консулъ, по поводъ на отслуженното молебствие, на 25-й миналій Мартъ, както въ Варна, тѣй и въ цѣлото окръжія, въ честъ на възшетствието на престола на Негово Императорско Величество Александръ III.

№ 115. „Господину Варненскому Окръжному Управителю.“

Господинъ Управляющій Россійскимъ Дипломатическимъ Агенствомъ въ Софіи извѣщаеъ меня, что, по поводу отслуженнаго какъ въ Варнѣ, такъ и въ другихъ городахъ Болгаріи молебствія о благоденствіи и здравіи Его Императорскаго Величества Александра III, имѣ получена отъ управляющаго министерствомъ иностранныхъ дѣлъ статсъ секретаря Гирса, нижеслѣдующая телеграмма: „Profondément touché de la nouvelle preuve de sympathie, Empereur vous charge d'interpreter sa vive reconnaissance au Gouvernement Bulgare.“

Сообщая Вамъ о вышеизложенномъ, имѣю честь просить Васъ, господинъ Управитель, принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности.

Варна, 5 Априлѣ 1881 г.

(Подписанъ) Лисевичъ.

Вѣстникътъ ни бѣше нареденъ, като са извѣстиме, че г-нъ Шишковъ, досегашній пом. прокуроръ при мѣстния окръж. сѣдъ, былъ уволненъ отъ тая длъжность, по негова просьба, и са замѣстятъ съ пом. прокурора при силистренскія окръж. сѣдъ. — Отъ наша страна съжеляваме съ цѣло варненско население, че въ лицето на г. Шишкова, Варна са лишава отъ единъ дѣятеленъ, справедливъ

и достойнъ бранителъ на закона, качества съ които той правяше честь на правителството и на сѣдилищата въ княжеството.

Въ добавка ще кажемъ, че имаме срѣщенъ отговоръ срѣщу пасквили на г. Н. Йопова въ 23 брой на „Работникъ“, който отговоръ остава да обнародваме въ идущія брой на листа си. Любопытнитъ читатели отъ него ще видѣтъ до колко съ вѣрны възгледовѣтъ на надутія тоя рефераторъ, който е писалъ за извѣстнитъ дѣѣ дѣѣ подъ диктовката на други подобни неубѣдни креатури отъ кружока, зашто самъ той и това не е въ състояніе да напише. Доказателство, че Поповъ 15 дни самъ практикува при бивній пом. прокурора въ качество на неговъ секретаръ, а по неспособностъ и не доброто си веденіе въ паркетъ той не са удобенъ за това назначеніе. И може ли той сега да са отзивава добръ за г. Шишкова — разумѣва са че не. Ред.

КЪМЪ ЧИТАТЕЛИТЪ.

На слѣдующата недѣля „Св. България“ по причина на св. Христово Воскресеніе не ще да излезе. Ред.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Россійско-Императорское Вице Консульство симъ приглашаетъ всѣхъ руссійско-подданныхъ проживающихъ въ Варнѣ и ея округѣ въ теченіе сего Априля мѣсяца явиться въ канцелярію В. Консульства и представить свой документы о поданствѣ.

Приглашеніе ето не относится до русско-подданныхъ служащихъ въ войскахъ Княжества и до ихъ семействъ.

Канцелярія В. Консульства открыта ежедневно, кромѣ празниковъ, отъ 9 до 12 часовъ дня. г. Варна, 6 Априля 1881 г.

Вице-Консулъ: Т. Лисевичъ.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Подписаннитъ имаме честь да обьявимъ на почитаемата публика, че отворихме въ този градъ търговско завѣденіе подъ названіе. А. Кезапчиевъ и Р. Чохаджиевъ, което ще са занимава съ продаване долнитъ видове стоки, както:

- 1-о Разни видове спипло.
- 2-о „ „ „ актарски стоки.
- 3-о Всички потребности за обзряніе.

Молимъ онія г-да Търговцитъ, които са нуждаятъ отъ горѣ-реченитъ родове стоки, да са отпесатъ за споразуменіе до поменжтото завѣденіе, находящесе въ този градъ въ Улица „Хлѣбна“ Н-ро 153, дѣто ще останатъ благодарни както отъ добритъ качества на тѣя видове, тоже и отъ умѣренността на цѣнитъ.

А. КЕЗАПЧИЕВЪ и Р. ЧОХАДЖИЕВЪ.

Печатницата на Р. И. Блжсковъ въ Варна.